

Vuorovaikutusraportti

Sunnuntaipalstojen suunnitteluperiaatteet

Päivätty 9.5.2023
Diaarinumero HEL 2021-011132
Hankenumero 4844_14

Vuorovaikutusraportin sisältö

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot suunnitteluperiaatteiden valmisteluajana saaduista kannanotoista ja mielipiteistä sekä vastineet niihin.

Jäljennökset kaikista kaavan valmisteluajana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13, puhelin 09 310 13700 ja sähköposti helsinki.kirjaamo@hel.fi.

Liitteet

Verkkotilaisuuden 10.11.2021 yhteenvedo

Verkkotilaisuuden 7.6.2022 yhteenvedo

Muuta

Kerrokantasi- kyselyn kysymykset ja kommentit luettavissa osoitteessa: kerrokantasi.fi -> Kuulemiset -> Etsi otsikoista hakusanalla "Malmi".

Suunnitteluperiaatteiden eteneminen

Vireilletulo

- Suunnitteluperiaatteet on tullut vireille vuonna 2021 kaupungin aloitteesta
- suunnittelusta on tiedotettu vuoden 2021 kaavoituskatsauksessa

OAS

- OAS nähtävillä 1.11.–19.11.2021
- mahdollisuus vastata aluetta koskevaan kyselyyn verkko-osoitteessa kerrokantasi.hel.fi 30.11.2021 mennessä. Verkkotilaisuus järjestettiin 10.11.2021.
- nähtävilläolosta ilmoitetaan alueen postilaatikoihin jaettavalla tiedotteella, verkkosivuilla www.hel.fi/suunnitelmat ja Helsingin uutiset lehdessä
- mahdollisuus esittää mielipiteitä

Luonnos

- luonnosvaiheen aineisto on nähtävillä 30.5.–17.6.2022, asukastilaisuus järjestetään verkkotilaisuutena 7.6.2022 klo 17–18.30. Kirjoittamalla tai kopioimalla selaimeen bit.ly/sunnuntaikorttelit pääset liittymään verkkoasukastilaisuuteen.
- nähtävilläolosta ilmoitetaan kirjeillä, verkkosivuilla www.hel.fi/suunnitelmat
- mahdollisuus esittää mielipiteitä

Hyväksyminen

- periaatteet esitellään lautakunnalle keväällä 2023
- periaatteiden valmistelun aikana saatuihin huomautuksiin vastataan ja kerrokantasi-kyselystä esitetään kooste vuorovaikutusraportissa, joka löytyy karttapalvelusta kartta.hel.fi/suunnitelmat
- Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyy suunnitteluperiaatteet

Yhteenvetot esitetyistä huomautuksista ja vastineet niihin

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä suunnitteluperiaatteiden valmisteluaineiston nähtävilläolo 1.11.–30.11.2021

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat liikenteeseen, vesihuoltoon, rakentamisen tehokkuuteen ja rakennussuojeluun sekä vehreyden huomioimiseen.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon valmistelutyössä siten, että liikenteen muutokset on huomioitu suunnittelussa. Sunnuntaikortteleiden kunnallistekninen yleissuunnitelma huomioi osittain alueen vesihuollon tarpeet ja tarkemmat suunnitelmat laaditaan alueelle tehtävien asemakaavojen yhteydessä. Suunnitteluperiaatteiden yksi tärkeä periaate on säilyttää pientalotonttien pientalovaltaisuus sekä säilyttää tonttien vehreys ja edistää sitä tulevaisuudessa.

Kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Helsingin nuorisoneuvostolla ei ollut hankkeeseen lausuttavaa.

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) pitää (17.11.2021) kannatettavana maankäytön tiivistämistä Malmin aluekeskuksen ympäristössä suunnitellun pikaraitiotielinjauksen varrella. Viikin–Malmin-pikaraitiotien parhaillaan laadittavan yleissuunnitelman mukaiset ratkaisut tulee huomioida suunnittelualueen jatkosuunnittelussa. Jatkosuunnittelussa tulee kuitenkin varautua siihen, ettei pikaraitiotie toteudu tai se toteutuu vasta myöhemmin, jolloin merkittävä osa uudesta maankäytöstä on jo toteutunut. Ennen pikaraitiotien toteutumista suunnittelualueella tai sen läheisyydessä tulee varautua välivaiheen ratkaisuna merkittävään bussiliikenteen lisääntymiseen. Mikäli kaavatyön ja suunnitteluperiaatteiden määrittelyn yhteydessä suunnitellaan muutoksia alueen bussiliikenteen käyttämille kaduille tai pysäkkeihin, haluaa HSL osallistua järjestelyiden suunnitteluun.

Vastine

Suunnitteluperiaatteissa on huomioitu Sunnuntaikortteleihin suunnitellut pikaraitiotie- ja bussipysäkit. Suunnitteluperiaatteissa ei ole suunniteltu muutoksia nykyisille bussilinjoille tai -pysäkeille.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) huomauttaa (18.11.2021), että asemakaavoituksen yhteydessä tulee tarkentaa uuden vesihuollon sekä johtosiirtojen tarve ja kustannukset sekä huomioida riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille. Vesihuolto-
linjat tulee pääsääntöisesti sijoittaa yleisille alueille. Alustava vesihuollon yleissuunnitelma kustannusarvioineen tulee esittää kaavaselostuksen osana.

Vastine

Sunnuntaikortteleiden asemakaavoituksen yhteydessä laaditaan kunnallistekninen yleissuunnitelma, joka huomioi osittain vesihuollon tarpeet Sunnuntaipalstojen pientaloalueelle. Tarkemmat suunnitelmat laaditaan alueelle tehtävien asemakaavojen yhteydessä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo) huomauttaa (19.11.2021), että alueen rakennusten rakennushistoriallinen arvottaminen tulee ajankohtaiseksi asemakaavoituksen yhteydessä ja se tehdään yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, kaupunginmuseon ja asukkaiden kanssa. On syytä tarkastella myös uudempaa rakennuskantaa, jotta rakennustaiteellisesti, historiallisesti ja muuten arvokkaat kohteet saadaan esiin. Kaupunkisuunnitteluviraston rakennusinventointiselvitys on riittävä asemakaavoitusta varten. Suunnitteluperiaatteissa ja täydennysrakentamista harkittaessa tulee huomioida alueen vehreiden säilyttäminen. Pientalovaltaisuus, mittakaavan maltillisuus ja alueen vehreys ovat sellaisia perusperiaatteita, joiden tulee jatkossakin ohjata Sunnuntaipalstojen suunnittelua ja kehittämistä alueelle erityiset ominaiset piirteet huomioon ottaen.

Vastine

Suunnitteluperiaatteiden yksi tärkeä periaate on säilyttää pientalotonttien pientalovaltaisuus sekä säilyttää tonttien vehreys ja edistää sitä tulevaisuudessa.

Yhteenveto mielipiteistä

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat rakentamisen tehokkuuteen, ympäristöhäiriöihin, kunnallistekniikkaan, liikenteeseen, virkistys- ja luontoarvoihin, Sunnuntaipalstojen nykyiseen luonteeseen, rakennusten suojeluun ja kaupungin vuokratonttien huomioimiseen.

Mielipiteet on otettu huomioon valmistelutyössä siten, että suunnitteluperiaatteissa säilytetään nykyinen alueen luonne, rakentamisen tehokkuuteen asetetaan reunaehdot, liikennehäiriöitä pyritään estämään, virkistys- ja luontoarvoja pyritään huomioimaan, kaupungin vuokratontit säilyvät lähtökohtaisesti ennallaan.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 5 kpl.

Vastineet mielipiteisiin aihepiireittäin

Rakentamisen tehokkuus

Mielipiteissä todetaan, että yleisesti ottaen voidaan pitää positiivisena, että Sunnuntaipalstojen vanhaa, pääosin vuodelta 1964 olevaa asemakaavaa uudistetaan. Asemakaavoituksen tulee seurata aikaansa ja olla ajan tasalla. Alueelle ei saa rakentaa kerrostaloja ja rakennustehokkuus 0,4 on alueella liian suuri.

Vastine

Suunnitteluperiaatteet eivät muuta voimassa olevaa asemakaavaa, vaan luo alueelle suunnitteluperiaatteet, joiden mukaan asemakaavan muutoksia Sunnuntaipalstojen pientaloalueella voidaan tehdä. Suunnitteluperiaatteiden luonnoksen mukaan alueelle ei esitetä kerrostalojen rakentamista, vaan alue säilyy pientalomaisena alueena. Suunnitteluperiaatteissa pientalotonttien tehostaminen mahdollistetaan enintään tonttitehokkuuteen $e = 0,4$. Tonttitehokkuuden täysmääräinen nostaminen (enintään $e = 0,4$) edellyttää kuitenkin tehostettavalta tontilta optimaalista muotoa ja laajuutta. Pienillä ja hankalan muotoisilla tonteilla ei välttämättä ole mahdollisuutta tontin täysmääräiseen tehostamiseen. Ympäristöhäiriöt sekä kehitettävien tonttien muoto, koko ja tontilla säilyttävät olemassa olevat rakennukset, suojeluarvot ja muut kaupunkikuvallisesti merkittävät seikat saattavat asettaa ehtoja ja esteitä tontin tehostamismahdollisuuksille.

Ympäristöhäiriöt ja kunnallistekniikka

Mielipiteissä todetaan, että tiivistäminen tulee tehdä alueella maltillisesti siitäkin syystä, että maaperä on useimmilla tonteilla savea. Monet rakennuksista ovat kokonaan tai osittain paaluttamatta, joten kaikki uusi rakentaminen vaikuttaa maaperäolosuhteisiin, myös viereisillä tonteilla. Helsingin uusi tapa ulottaa rakentaminen kiinni aivan tontin rajaan ei ole usein käytännön syistä kovin suositeltavaa.

Mielipiteissä todetaan myös, että olisi hyvä, jos suunnitteluperiaatteissa voitaisiin huomioida hulevesien imeyttäminen ja edellytettäisiin tonteilla riittäviä viherpintoja. Tällä tuetaan myös ekologisia arvoja.

Vastine

Suunnitteluperiaatteiden luonnoksessa on asetettu reunaehdot rakennusten sijoittumiseen suhteessa tonttien rajaan. Lisäksi suunnitteluperiaatteissa on huomioitu hulevesien käsittely, johon tulee panostaa tonteilla. Lentokentän ja Longinojan tulviminen ja pohjaveden läheisyys ovat kaupungilla tiedossa ja asia otetaan huomioon alueen suunnittelussa.

Liikenne

Mielipiteissä todetaan, että suunnitteluperiaatteissa on keskeistä alueen liikenteellinen kokonaisratkaisu. Miten varmistetaan, ettei alueelle aiheudu kohtuutonta häiriötä lentokenttäalueen uudisrakentamisesta? Ympäröiviltä rakennettavilta alueilta ei saa johtaa liikennettä Sunnuntaipalstoille.

Tuiskutien ja lentokentän välinen tie tulee poistaa. Tietä käyttävät useat kymmenet autoilijat päivittäin levittäen pölyä asukkaiden pihoihin kujan kelin aikana ja vaarantavat virkistyskäyttöä.

Vastine

Sunnuntaipalstojen nykyisille kaduille ei ole tarkoitus johtaa Sunnuntaikortteleiden liikennettä. Nykyiset Sunnuntaipalstojen asuntokadut säilyvät ennallaan. Virkistysyhteyksiä kehitetään eteläisen ja pohjoisen Sunnuntaipalstojen pientaloalueiden välille.

Tuiskutien ja lentokentän välinen tie on toiminut lentokentän olemassa oloaikana huolto- ja pelastusyhteytenä. Nallenrinteen asemakaavan liikennesuunnitelman mukaan tie tulee muodostumaan katuyhteytenä kohti lentokentän uusia alueita. Tie uudistetaan kaduksi siten, että Tuiskutien eteläisille tonteille muodostuu enemmän etäisyyttä ajoratoihin ja niiden välille muodostetaan jalkakäytävää ja istutuskaistoja.

Virkistys- ja luontoarvot

Mielipiteissä todetaan, että Sunnuntaipalstojen välinen alue on tärkeä alue virkistykselle ja luonnolle, kuten pesiville linnuille ja muille eliöille. Huomio pientaloaluiden kaupunkiluonnon merkityksestä koskee koko kaupunkia, ja tulisi ottaa huomioon, kun alueita tiivistetään.

Vastine

Sunnuntaipalstojen välistä aluetta suunnitellaan eri hankkeena Sunnuntaikorttelien asemakaavana. Sunnuntaikorttelien suunnittelussa on tiedossa, että Sunnuntaipalstojen nykyiset asukkaat käyttävät alueen virkistysyhteyksiä ja epävirallisia virkistystoimintoja.

Sunnuntaikortteleiden kaavaluonnoksessa on osoitettu laaja puistoalue, joka kytkeytyy Longinojan ja Lentokentänojan varrelle. Puistoon on alustavasti suunniteltu sijoittuvan viljelypalsta-alue, leikkipaikka sekä pelikenttä. Suunnittelussa on panostettu toimiviin virkistysyhteyksiin kohti Sunnuntaipalstojen alueita.

Sunnuntaikortteleiden luontoarvoja selvitetään säännöllisesti. Tänä vuonna selvitetään alueen linnustoa. Kaupunki ei lähtökohtaisesti selvitä alueen luontoarvoja yksityisiltä mailta. Suunnitteluperiaatteissa painotetaan tonttien vehreyden säilyttämistä ja lisäämistä, joka edistää alueen luonnon monimuotoisuutta.

Sunnuntaipalstojen nykyinen luonne ja rakennusten suojelu

Mielipiteissä todetaan, että sunnuntaipalstojen nykyinen ilme ja luonne tulee säilyttää. Sunnuntaipalstojen säilyttäminen nykyisellään muodostaa virkistävän kontrastin ympäröiville alueille tulevaan uudisrakentamiseen nähden. Olisi tärkeää asettaa suojeltavat rakennukset suojelumääräyksiin kaavaan pikaisesti. Tällä hetkellä alueella ei ole yhtään suojeltua rakennusta, ja vanhaa rakennuskantaa puretaan jatkuvasti, eikä sitä paljoa olekaan. Alueella on muutama rakennus, jotka tulisi mahdollisimman pian saattaa suojelun piiriin.

Vastine

Suunnitteluperiaatteiden tavoitteena on säilyttää Sunnuntaipalstojen luonne pientalomaisena.

Suunnitteluperiaatteissa ei suojella yksittäisiä rakennuksia, mutta ne otetaan huomioon. Alueen rakennusten rakennushistoriallinen arvottaminen ja suojelukeinot tulee ajankohtaiseksi tonttia koskevassa asemakaavoituksessa ja se tehdään yhteistyössä asemakaavoituksen, kaupunginmuseon ja asukkaiden kanssa. Jokaiseen alueelta purettavaan rakennukseen, johon tarvitaan purkulupa, tulee pyytää kaupunginmuuseolta lausunto rakennuksen arvosta.

Kaupungin vuokratonttien huomioiminen

Mielipiteissä todetaan, että osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei tuoda esille alueella olevien kaupungin vuokratonttien kohtelua. Suunnitteluperiaatteilla tai edes mahdollisella uudella asemakaavalla ei voi olla vaikutuksia voimassa oleviin vuokrasopimuksiin. Meneillään oleva suunnitteluprosessi herättää kuitenkin pelkoa ja epävarmuutta. Suunnitteluperiaatteissa tulee erikseen selkeästi kuvata muutosten vaikutukset kaupungin vuokratonttien asukkaisiin.

Vastine

Tontin vuokrausajan lähestyessä loppua tai sen päätyttyä kaupunki selvittää tarpeet tonttien kehittämiseksi, jossa otetaan huomioon vuokralaisen toiveet ja aluetta koskeva asemakaava ja suunnitteluperiaatteet. Lähtökohtaisesti kaupunki ei tavoittele tonttien maankäytön muuttamista tai tehostamista ilman selkeää perustetta.

Yhteenveto verkkotilaisuudesta 10.11.2021

Tilaisuudessa esiteltiin Sunnuntaipalstojen suunnitteluperiaatteiden lähtökohtia ja vuorovaikutusmahdollisuuksia. Esitysten jälkeen käytiin mahdollisimman monta kysymystä läpi. Kysymyksiin laadittiin myöhemmin kirjalliset vastaukset, jotka löytyvät verkkotilaisuuden yhteenvedosta. Kysymykset painottuivat muun muassa teemoihin: alueen ylläpito, liikenneyhteydet, pysäköinti, täydennysrakentaminen, vuokratontit, hulevedet, esirakentaminen, rakennussuojelu ja rakennusten korkeudet.

Luonnosaineiston erillinen nähtävilläolo 30.5.–17.6.2022

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Luonnosaineiston nähtävilläolo järjestettiin erikseen, jolloin viranomaisten kannanotot kohdistuivat tonttitehokkuuteen.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon valmistelutyössä siten, että tonttien tehostamismahdollisuudet jatkossa käsitellään suunnitteluperiaatteiden mukaan ja asemakaavoituksen keinoin.

Luonnosaineistosta saatiin kannanotot seuraavilta tahoilta:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo)
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL).

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo) toteaa (17.6.2022), että se pitää edellä esitettyjä suunnitteluperiaatteita hyvinä ja alueen ominaispiirteet huomioivina. Tonttitehokkuuden osalta (0,4) kaupunginmuseo pitää hyvänä, että kehitettäviä tontteja käsitellään tapauskohtaisesti ja tonttien muoto, koko ja tontilla säilytettävät olemassa olevat rakennukset, suojeluarvot ja muut kaupunkikuvallisesti merkittävät seikat saattavat asettaa ehtoja ja rajoituksia tontin tehostamismahdollisuuksille. Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa Sunnuntaipalstojen suunnitteluperiaatteisiin. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä toteaa (13.6.2022), ettei sillä ole lisättävää aiempaan kannanottoonsa.

Vastine

Tonttien tehostamismahdollisuudet jatkossa käsitellään suunnitteluperiaatteiden mukaan ja asemakaavoituksen keinoin.

Yhteenveto mielipiteistä

Luonnosaineiston erillisen nähtävilläolon yhteydessä saadut mielipiteet kohdistuivat rakentamisen etäisyyksiin ja lintujen turvallisuuteen.

Mielipiteet on otettu huomioon valmistelutyössä siten, että rakentamisen ja suojavyöhykkeiden rajoja on tarkennettu ja lähivirkistysalueiden luonnetta on tarkennettu kaavaehdotusta varten.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 2 kpl.

Vastineet mielipiteisiin aihepiireittäin

Rakentamisen etäisyydet

Mielipiteissä todetaan, että Sunnuntaikortteleiden asemakaavan uudisrakennusten etäisyys vanhoihin tontteihin ja rakennuksiin ei ole riittävä.

Vastine

Sunnuntaikortteleiden rakennusaloja on tarkennettu siten, että ne ovat kauempana olemassa olevista rakennuksista ja eteläisen Sunnuntaipalstojen ja uuden kaupunkirakenteen väliin on lisätty puistoalueita ja nykyisiä viheralueita määritelty lähivirkistysalueiksi, jotka parantavat mahdollisuuksia säilyttää alueen nykyistä puustoa.

Lintujen turvallisuus

Mielipiteissä todetaan, että rakentamisessa tulee ottaa huomioon lintujen turvallisuus ja elinympäristöt.

Vastine

Sunnuntaikortteleiden asemakaavassa on määräys, jossa rakennusten julkisivuihin ei tule tehdä useiden kerrosten korkuisia yhtenäisiä lasipintoja (lintujen turvallisuuden takia), eikä rakennuksia tule valaista ympäröivää aluetta kirkaammin.

Sunnuntaipalstojen pientaloalueen suunnitteluperiaatteiden mukaan tavoitteena on säilyttää tontit vehreinä ja mahdollisuuksien mukaan säilyttää tonteilla kasvillisuutta, kuten puita ja pensaita, jotka soveltuvat lintujen elinympäristöksi.

Yhteenveto verkkotilaisuudesta 7.6.2022

Tilaisuudessa esiteltiin hankkeiden (Sunnuntaikorttelit kaavaluonnos ja Sunnuntaipalstojen pientaloalueen suunnitteluperiaatteet luonnos) luonnosaineistoa ja Malmin ajankohtaisia suunnitelmahankkeita. Esi-tysten jälkeen käytiin mahdollisimman monta kysymystä läpi. Kysymyk-siin laadittiin myöhemmin kirjalliset vastaukset, jotka löytyvät verkkoti-laisuuden yhteenvedosta. Kysymykset painottuivat muun muassa tee-moihin: esirakentamistavat, olemassa olevan puuston säilyttäminen, havainnekuvat, rakennusten korkeudet, viljelypalstan konsepti, huleve-sien käsittely, rakennusten suojeleminen, rakennusten etäisyydet toisistaan ja rajoista, poikkeamislupakäsittely ja läpiajoliikenne.

22.11.2021

Kaupunkiympäristön toimiala
Asemakaavoitus
Malmi –tiimi

Sunnuntaipalstojen pientaloalueen suunnitteluperiaatteet

Verkkotilaisuus

Aika 10.11.2021 klo 17-18

Paikka Teams-kokous

Osallistujat

Kaisa Jama, KYMP, Aska
Tuomo Näränen, KYMP, Aska
Kari Tenkanen, KYMP, Like
Sakari Mentu, KYMP, Aska

Tilaisuudessa muita osallistujia yhteensä noin 30 henkilöä.

1. Tilaisuuden esitys

Tuomo Näränen ja Kaisa Jama esittelivät hankkeen lähtötietoja sekä vuorovaikutusmahdollisuuksia. Esitysten jälkeen käytiin mahdollisimman monta kysymystä läpi. Kysymyksiin laadittiin myöhemmin kirjalliset vastaukset, jotka on esitetty seuraavassa osiossa.

Esitys ja tämä yhteenveto julkaistaan osoitteessa <https://kartta.hel.fi/suunnitelmat> -> etsi alue ja klikkaa alueen rajausta. Tiedostot sijoittuvat ruudulla oikealle.

2. Kysymyksiä ja vastauksia

- **Miten lentokentän virkistysalue pidetään siistinä ja kuka sitä siivoaa? Alueellamme on havaittu, että ihmiset pitävät tiettyjä alueita kaatopaikkana.**
 - o Sunnuntaipalstojen välinen alue on entistä lentokentän turvasektorialuetta, jossa sijaitsee yksityisiä ja kaupungilta vuokrattuja maita sekä yleisiä alueita. Huomioita yleisten alueiden kunnosta ja siisteydestä voi ilmoittaa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalveluun, joko osoitteessa <https://www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi/yhteystiedot/Anna+palautetta/> tai soittamalla numeroon +358 9 310 22111. Palautejärjestelmän kautta voidaan tehdä myös ympäristöhaittaa koskeva toimenpidepyyntö, eli ilmoitus ympäristössä haittaa aiheuttavasta asiasta, kuten roskaantumisesta. Helsingin kaupungin rakentamispalveluliikelaitos Stara huolehtii yleisten alueiden hoitamisesta.
- **Liikenneyhteydet kiinnostavat, onko suunnitteilla läpiajoa Sunnuntaipalstojen läpi uudelle korttelialueelle?**
 - o Sunnuntaipalstojen nykyisille kaduille ei ole tarkoitus johtaa uusien kortteleiden liikennettä.

22.11.2021

Kaupunkiympäristön toimiala
Asemakaavoitus
Malmi –tiimi

- **Miten varmistetaan, että öisin ei ajeta moottoripyörillä lentokentän alueella, kun se siirtyy virkistysalueeksi? Nyt vastaavia ongelmia on Tattarisuolla, josta äänet kantautuvat öisin kauaksi.**
 - o Kun kenttäalue avataan väliaikaiselle virkistyskäytölle, moottoriajoneuvoliikenne, huolto- ja pelastusajoa lukuun ottamatta, kielletään liikennemerkkein. Muita rajoituksia selvitetään.
- **Näytättekö vielä historia-slideja edeltävän kartan? Siinä oli kuvattu tulevaa rakennuskantaa. Onko Tuiskutielle tulossa vesialue / lampi?**
 - o Longinojan nykyinen pääuoma säilyy entisellään ja sen varrelle suunnitellaan tulvavarauksia. Tulvavarausalueet vähentävät Longinojan tulvimista nykyisille ja tuleville rakennetuille alueille. Aluetta suunnitellaan laajana kokonaisuutena ja vesienhallinta on eräs tärkeimmistä hallittavista asiakokonaisuuksista. Yksityiskohtaisemmat ratkaisut tutkitaan ja esitetään tarkemman jatkosuunnittelun yhteydessä.
- **Falkullan pysäköinti pitää järjestää niin, että ei rasita Sunnuntaipalstojen pohjoista aluetta. Nykyiset pysäköintialueet voisi viitoittaa paremmin Malminkaarella.**
 - o Falkullan tilalla vierailuille pyritään lisäämään pysäköintipaikkoja tulevaisuudessa.
- **Onko tarkoitus leventää nykyisiä teitä eli alueella kulkevia väyliä?**
 - o Tonttikatujen leveyksiin saattaa tulla muutoksia sellaisiin kohtiin, jotka sijoittuvat rakentamattomien alueiden viereen, muuten tonttikadut pysyvät entisellään.
- **Malminkaaren ja Vasaratien väliin suunniteltu kerrostaloalueen kulkuväylä EI saa olla Vasaratieltä. Sunnuntaipalstat täytyy pitää omana alueenaan, ei kulkua edes kerrostalojen piholle.**
 - o Voimassa olevan asemakaavan mukaan ajoneuvoliittymä kerrostalotontille on mahdollinen vain Vasaratien kautta. Asemakaavan liikennesuunnitelman mukaan ajoneuvoliittymä on osoitettu Sadetien ja Vasaratien risteykseen.
- **Onko Tuulitien päähän tulossa täydennysrakentamista - katkeako yhteys pohjoiseen?**
 - o Tuulitien päähän on suunniteltu täydennysrakentamista ja läpiajo pohjoiseen estetään ajoneuvoliikenteeltä.
- **Kehittäminen tapahtuu omistajien tahdon mukaan. Onko jossakin määritelty kaupungin tahto vuokratonttien kehittämisessä?**
 - o Kaupungin vuokratonttien kehittämistä ei ole määritelty. Kaupunki odottaa suunnitteluperiaatteiden valmistumista ja määrittelee vasta sen jälkeen vuokratonttien kehittämistä tarpeen mukaan.
- **Tuleeko hulevesialue Tuiskutielle?**
 - o Lähtökohtaisesti hulevesialueita voidaan sijoittaa Longinojan varteen sekä puistoalueille Sunnuntaipalstojen pientaloalueen ulkopuolelle. Aluetta suunnitellaan laajana kokonaisuutena ja vesienhallinta on eräs tärkeimmistä hallittavista asiakokonaisuuksista. Yksityiskohtaisemmat ratkaisut tutkitaan ja esitetään tarkemman jatkosuunnittelun yhteydessä.

22.11.2021

Kaupunkiympäristön toimiala
Asemakaavoitus
Malmi –tiimi

- **Lentokentänoja tulvii nykyään voimakkaasti, tulee ottaa huomioon.**
 - o Lentokentänojan tulviminen on kaupungilla tiedossa ja asia otetaan huomioon alueen suunnittelussa.
- **Onko pelloille (Sunnuntaikorttelit) siis tarkoitus rakentaa taloja (korkeampia kuin nykyiset) ja niiden väliin tie? Onko tähän mitään mahdollisuutta enää vaikuttaa?**
 - o Sunnuntaikorttelit suunnitellaan kaupunkimaisena Pikitehtaankadun varrelle ja rakennukset suunnitellaan matalammiksi kohti pientaloalueita. Tavoitteena on ottaa Sunnuntaipalstojen pientaloalueet huomioon ja suunnitella Sunnuntaikortteleihin myös pientaloja ja puistoalueita, jotka kohdistuvat Sunnuntaipalstojen alueisiin. Asemakaavoitus on käynnissä ja on mahdollisuuksia vaikuttaa suunnitelmiin.
- **Miten alueen siisteyttä voi lisätä? Alueella on muutamia tontteja, joita käytetään autojen hautausmaina.**
 - o Huomioita yleisten alueiden kunnosta ja siisteydestä voi ilmoittaa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalveluun, joko osoitteessa <https://www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi/yhteystiedot/Anna+palautetta/> tai soittamalla numeroon +358 9 310 22111. Palautejärjestelmän kautta voidaan myös ilmoittaa hylätyistä ajoneuvoista. Helsingin rakennusvalvontapalvelussa valvotaan tonttien ja rakennusten yleistä kuntoa sekä omien havaintojen että saatujen ilmoitusten perusteella. Lisätietoja ilmoituksen jättämisestä rakennusvalvontapalveluun löytyy sivustolta <https://www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi/palvelut/palvelukuvaus?id=3492>, lisätietoja voi kysyä myös kaupunkiympäristön asiakaspalvelusta. Sunnuntaipalstojen alueella rakennetun ympäristön valvonnasta vastaa Stefan Friman, +358 9 310 26499.
- **Vasaratien ja Elovalkeantien UFF ja paperinkeräys laatikot pitäisi poistaa tai siirtää parempaan paikkaan. Nyt palvelee koko Koillis Helsingin aluetta ja siihen jätetään jopa pesukoneita, joita Stara sitten siivoaa.**
 - o Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy vastaa kierrätyspisteistä pääkaupunkiseudulla. Heille voi jättää palautetta puhelimitse 0800 133 888, sekä sähköpostilla asiakaspalvelu@rinki.fi. Lisätietoja osoitteessa <https://rinki.fi/tietoa-ringista/yhteystiedot/>. Alueen kehittymisen myötä kierrätyslaatikoille voidaan pyrkiä etsimään soveltuvampi sijainti.
- **Kuinka laajalti uuden lentokentänojan ympäristöä esirakennetaan eli stabiloidaan ja paalutetaan?**
 - o Esirakentamistapoja ei ole vielä päätetty ja suunnittelussa otetaan huomioon vaikutukset ympäristöön.
- **Missä vaiheessa rakennusuojelun tarpeet määritellään? Kovin paljon ei tosin ole suojeltavaa.**
 - o Suunnitteluperiaatteiden pääpaino on kokonaisuudessa, mutta yksittäisten rakennusten historiallinen arvo otetaan myös huomioon. Suojelumääräykset, jos niitä tulevaisuudessa halutaan tai tarvitaan, tulevat myöhemmin.

22.11.2021

Kaupunkiympäristön toimiala
Asemakaavoitus
Malmi –tiimi

- **Lentokenttä on pian kohta kuin kaatopaikka, Suurmetsäntien varrella Puistolan luona on ihan samaa ongelmaa.**
 - o Kaupunki suunnittelee alueen uutta maankäyttöä, joka selkeyttää alueiden hoitoa ja käytön vastuuta. Tämä taas vähentää alueen epämääräisyyttä ja roskaisuutta. Huomioita yleisten alueiden kunnosta ja siisteydestä voi ilmoittaa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalveluun, joko osoitteessa <https://www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi/yhteystiedot/Anna+palautetta/> tai soittamalla numeroon +358 9 310 22111.
- **Onko noi kuvat/slidet nähtävissä esityksen jälkeen jossain?**
 - o Esitys julkaistaan myöhemmin osoitteessa <https://kartta.hel.fi/suunnitelmat> -> etsi alue ja klikkaa alueen rajausta. Tiedostot sijoittuvat ruudulla oikealle.
- **Mitä lentokenttäojalle tarkoitus tehdä? Ymmärsin että jäisi avo-ojaksi mutta kuvassa pika-raitiotie menee juuri siitä kohdalta?**
 - o Lentokenttänoja on suunniteltu siirrettävän alueen pohjoispuolelle sijoittuvalle puistoalueelle pääosin avoimena väistäen suunnitellun pikaraitiotien linjauksen. Asia tarkentuu jatkosuunnittelussa.
- **Viikissä raitiotie aiheutti värinää/tärinää. Tutkitaanko tällä (17 m savea) raitiotien tärinävaikutuksia?**
 - o Raitioteiden aiheuttamat tärinävaikutukset ovat tiedossa ja niihin varaudutaan sekä radan että maankäytön suunnittelussa.
- **Mitä on suunnitteilla pohjoisten Sunnuntaipalstojen Longinojan puoleiselle pelloille, kartalle jonkinasteinen viheralue, vaikuttaa myös Sunnuntaipalstojen suunnitteluun ja tontinomistajien suunnitelmiin.**
 - o Longinojan varrelle ja pohjoisen Sunnuntaipalstojen viereisille pelloille on suunniteltu puistoalueita, joihin on pohdittu sijoittuvan palstaviljelyä sekä yleisiä puistotoimintoja, kuten leikkipaikka.
- **Kuinka korkeita tulee olemaan talot, jotka on suunniteltu ulkoiluväylän päälle/rinnalle?**
 - o Alueen asemakaavoitus ei ole käynnistynyt. Rakennusten korkeudet ratkaistaan asemakaavoituksessa. Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tavoitteena laittaa esille ensi vuoden puolella. Malmin lentokentän kaavarungon mukaisesti kyseiseen kohtaan saa rakentaa pientaloja ja kerrostaloja.
- **On syytä pitää erillinen tilaisuus Sunnuntaikorttelien suunnittelusta! Kiitos etukäteen!**
 - o Sunnuntaikortteleiden suunnittelu etenee ja kaavaluonnosta valmistellaan ja tavoitteena on esitellä kaavaluonnosta ensi keväänä.
- **Tulkitsenko oikein, että Tullirinne ei kuulu tähän?**
 - o Nallenmäen pientaloalue ei kuulu tähän hankkeeseen, sillä alueella on eri lähtökohdat ja ajantasaisempi asemakaavatilanne kuin Sunnuntaipalstoilla.

22.11.2021

Kaupunkiympäristön toimiala
Asemakaavoitus
Malmi –tiimi

- **Kiitos, ja läsnäolotilaisuuksiakin voine tulevaisuudessa järjestää!**
 - o Tällä hetkellä läsnäolotilaisuuksia ei saa järjestää ja niitä järjestetään tarpeen mukaan, kun se on sallittua.

3. Aikataulu

Alueen suunnitteluun liittyviä toiveita, tarpeita ja näkemyksiä voi esittää myös vastaamalla **1.11.–30.11.2021** mennessä kaikille avoimeen kyselyyn verkkosivuilla kerrokantasi.hel.fi Kyselystä laaditaan yhteenveto sen päättymisen jälkeen. Yhteenveto julkaistaan myöhemmin osoitteessa <https://kartta.hel.fi/suunnitelmat> -> etsi alue ja klikkaa alueen rajausta. Tiedostot sijoittuvat ruudulla oikealle.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on esillä **1.11.–19.11.2021** verkkosivuilla <https://www.hel.fi/suunnitelmat>. Kirjalliset mielipiteet lähetetään osoitteeseen Helsingin kaupunki, Kirjaamo, PL 10, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI, (käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13, puhelinnumero: 09 310 13700, verkko-osoite: <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/hallinto/kirjaamo>) tai sähköpostilla helsinki.kirjaamo@hel.fi

Kun mielipiteet on saatu, suunnitteluperiaatteista laaditaan luonnos, joka asetetaan nähtäville arviolta keväällä 2022.

Seuraava tilannekatsaus hankkeesta Uutta Koillis-Helsinkiä- verkkotilaisuudessa 2.2.2022.

4. Yhteystiedot

Jos tilaisuudesta tai hankkeesta on kysyttävää:

Tuomo Näränen, arkkitehti

p. (09) 310 20462, tuomo.naranen@hel.fi

10.8.2022

Kaupunkiympäristön toimiala
Asemakaavoitus
Malmi –tiimi

Sunnuntaikorttelit kaavaluonnos ja Sunnuntaipalstojen pientaloalueen suunnitteluperiaatteet luonnos

Verkkotilaisuus

Aika 7.6.2022 klo 17-18.30

Paikka Teams-kokous

Osallistujat

Kaisa Jama, KYMP, Aska
Tuomo Näränen, KYMP, Aska
Kari Tenkanen, KYMP, Like
Sakari Mentu, KYMP, Aska

Tilaisuudessa muita osallistujia yhteensä noin 20 henkilöä.

1. Tilaisuuden esitys

Tuomo Näränen ja Kaisa Jama esittelivät hankkeiden luonnosaineistoa ja Malmin ajankohtaisia suunnitelmahankkeita. Esitysten jälkeen käytiin mahdollisimman monta kysymystä läpi. Kysymyksiin laadittiin myöhemmin kirjalliset vastaukset, jotka on esitetty seuraavassa osiossa.

Esitys ja tämä yhteenveto julkaistaan osoitteessa <https://kartta.hel.fi/suunnitelmat> -> etsi alue ja klikkaa alueen rajausta. Tiedostot sijoittuvat ruudulla oikealle.

2. Kysymyksiä ja vastauksia

- **Miten on varauduttu savimaan elämiseen rakentamisen myötä? Lentokentänojaa siirretään kovin lähelle nykyisiä rakennuksia, ja esirakentaminen tulee olemaan massiivista. Stabiloidaanko ja paalutetaanko Lentokentänojan ympäristö kauttaaltaan, ja kuinka laajalti?**
 - o Esirakentamistapoja ei ole vielä päätetty ja suunnittelussa otetaan huomioon vaikutukset ympäristöön ja läheisiin olemassa oleviin rakennuksiin. Esirakentamisen yleissuunnittelu on käynnissä ja eri alueille tarvittavat menetelmät tarkentuvat asemakaavan laatimisen yhteydessä. Tiedot tullaan esittämään asemakaavassa ja sen liiteaineistossa.
- **Kuinka paljon Sunnuntaikortteleiden alueelle on mahdollista jättää nykyistä puustoa? Metsässä on paikoitellen yksittäisiä, kauniita ja vanhoja puita. Samoin nykyisillä puistokäytävillä. Myös lajistolle tärkeää lahoppuuta. Salliiko esirakentaminen tämän, ja onko tätä asiaa otettu huomioon suunnittelussa?**
 - o Longinon pään puuston varrella ja pientaloalueiden reunoilla sijoitetuille puistoalueilla on mahdollista tutkia jatkosuunnittelussa nykyisen puuston säilyttämistä. Suurimpaan osaan alueesta kohdistuu kuitenkin merkittäviä maastonmuokkauksia esirakentamisen myötä, jolloin nykyisen puuston säilyttäminen ei onnistu. Uusilla puistoalueilla voidaan kuitenkin istuttaa uutta puustoa.

10.8.2022

Kaupunkiympäristön toimiala
Asemakaavoitus
Malmi –tiimi

- **Havainnekuvien mukainen alueen ilme on kiinnostava. Kuinka todennäköistä on, että se toteutuu vai onko mahdollista, että rakentajat voivat muuttaa aikanaan ilmettä?**
 - o Havainnekuvat pyrkivät esittämään alueen tavoitteita. Nyt esillä oleva aineisto on luonnosmaista, joten muutoksia saattaa tulla kaavaehdotusvaiheessa ja jatkosuunnittelussa. Kaavamääräyksillä voidaan merkittävästi vaikuttaa millä ehdoilla aluetta voidaan toteuttaa.
- **Kuinka korkea on 3 kerroksinen kerrostalo? 12 m? Miksi se sijoitetaan 8 m etäisyydelle vanhasta omakotitalotontista?**
 - o Yleisesti kerrostalon kerroskorkeus on noin 3–4 metriä riippuen esimerkiksi käyttötarkoituksesta ja rakennustekniikasta. Uusien korttelialueiden etäisyydet tarkistetaan vielä kaavaehdotusvaiheessa.
- **Voisiko viljelyalueen konseptin suunnitella aivan erilaisista lähtökohdista kuin mitä perinteiset viljelypalstat (esim. Fallkulla) on toteutettu? Fallkulla on hyvin epäsiisti ja palstat täynnä romua ja rumia sinisiä vesisaaveja. Voisiko tehdä esimerkiksi kunnan korkeat viljelylaatikot (esim. pitkät), mistä viljelijät voisivat vuokrata "laatikoita tai metrejä" ei varsinaisesti maa-aluetta? Uusia innovaatioita, enemmän yhteisöllisyyttä, mahdollisuus mehiläisviljelyyn etc. !**
 - o Viljelyalueen konseptia ei ole vielä tarkemmin pohdittu ja suunnitteluideat on otettu huomioon. Asemakaavassa voidaan tiettyjä yleispiirteisiä ideoita määrätä, mutta tarkemmat ideat voidaan mahdollisesti toteuttaa ja suunnitella vasta jatkossa, kun palsta-alueelle on saatu yhdistys järjestämään viljelytoimintaa.
- **Esirakennetaanko myös puutarhapalstojen alue?**
 - o Yksittäisten toimintojen vaatimat esirakentamistarpeet tarkentuvat käynnissä olevan suunnittelun aikana. Rakennusten perustamistavat selviävät niin ikään riittävään pohjatutkimustietoon perustuvan suunnittelun myötä.
- **Miksi hulevesialtaan ovat valtavan isoja? Tuleeko niistä altaita, kasvillisuutta vai miten. Kävelytiet näyttävät mutkittelevan ja kiertävän hulevesialueita. Ihmisillä on halu kävellä ja oikoa suoraan. Toimivatko mutkittelevat kävelytiet? Tähän kiinnitimme huomiota.**
 - o Hulevesialtaiden yleissuunnittelu on käynnissä ja laajuuden tarvetta selvitetään. Tilan tarve on joka tapauksessa suuri, koska jaksoittainen tulvien nouseminen olemassa olevien rakennusten ja tulevien rakennusten perustuksiin tulee estää. Hulevesialtaat suunnitellaan lähtökohtaisesti kosteikkoalueina tai alavina nurmi- ja heinäalueina, jotka muussa kuin tulvatilanteessa toimivat tavanomaisina tai erityisinä puistoalueina ja niittyalueina. Reitistöä suunnitellaan tarkemmin puistosuunnitelmassa ja toki reitistö pyritään suunnittelemaan mahdollisimman selkeästi ilman oikoteiden syntymistä.
- **Kysyin jo edellisessä tilaisuudessa rakennusuojelusta, eikä silloin tullut selkeää vastausta. Alueella on muutamia vanhoja rakennuksia, jotka kaipaavat pikaisesti suojelupäätöstä. Milloin suojelupäätöksiä tehdään? Kaupungilla on vastuu rakennusperinnöstä, eikä se voi loputtomiin väistää tätä vastuuta.**

10.8.2022

Kaupunkiympäristön toimiala
Asemakaavoitus
Malmi –tiimi

- Suojelua voidaan tarkastella ja esittää asemakaavoitusvaiheessa. Aikaisemmissa pientaloalueiden inventoinneissa rakennuksia ei ole esitetty suojeltaviksi. Jos rakennukset ovat nyt huonokuntoisia ja tuhoutumisvaarassa, on tilanne tietenkin hankala; purkaminen ei kuitenkaan ole mahdollista ilman viranomaisilta saatua lupaa. Myös hyväkuntoisen rakennusten purkaminen vaatii viranomaisilta luvan.
- **Koskeeko puistoalueisiin tai yleisiin alueisiin (ei katualueisiin) rajautuvia tontteja niiden rajoilla rajoituksia? Esim. rakennuksien etäisyyteen rajasta?**
 - Suunnitteluperiaatteissa on esitetty, että rakennusten vähimmäisetäisyys tontin rajasta on 4 metriä. Rakennusten ja tonttien rajautumista voidaan vielä tarkentaa suunnitteluperiaatteisiin tehtävillä muutoksilla.
 - Sunnuntaikortteleiden kaavaluonnoksessa on määräyksiä, jotka liittyvät korttelialueiden rajaamiseen ja aitaamiseen yleisiä alueita sekä muita tontteja vastaan. Rakennusten ja tonttien rajautumista voidaan vielä tarkentaa kaavaehdotukseen tehtävillä muutoksilla.
- **Koska arvionne mukaan olisi sopiva aika aikaisintaan lähettää poikkeuslupahakemus?**
 - Poikkeamishakemuksia koskien Sunnuntaipalstojen pientaloalueita voidaan ottaa vastaan vasta, kun suunnitteluperiaatteet ovat hyväksytyt lautakunnassa ja poikkeamisluvan tarpeesta on ensin keskusteltu hyväksyttävästi asemakaavoituksen kanssa.
- **Oliko niin, että läpiajoa ei ole siis Sunnuntaipalstojen alueelle, mistään suunnasta, lähinnä uuden sunnuntaikorttelin alueelta?**
 - Sunnuntaipalstojen ympäristöön (Sunnuntaikortteleiden alueella) pyritään suunnittelemaan uusia katuja niin, ettei läpiajoliikennettä synny vanhoille kaduille.
- **Tuleeko hulevesien käsittelylle ja johtamiselle ohjeita tai määräyksiä?**
 - Sunnuntaipalstojen suunnitteluperiaatteiden luonnokseen on lisätty hulevesien käsittelyyn ohjeita ja periaatteista.
 - Sunnuntaikortteleiden asemakaavaluonnokseen on lisätty hulevesien käsittelyyn asemakaavamerkintöjä ja -määräyksiä sekä ohjeita, jotka tarkentuvat kaavaehdotusvaiheessa.
 - Kaupunki selvittää alueella myös rakentamisen aikaisten hulevesien hallintaa.
- **Kuinka paljon on syvin saven syvyys sunnuntaikortteleiden alueella?**
 - Karttapalvelun maaperäkartan tietojen perusteella saven alapinta syvyys on Sunnuntaikorttelien alueella alimmillaan noin tasolla + 1 m. Maanpinta on alueella noin tasolla +14–15 m, joten saven alapinta on syvimmillään noin 13–14 m syvyydellä maanpinnasta

3. Aikataulu

Molempien hankkeiden luonnosvaiheen aineisto ovat nähtävillä 30.5. – 17.6.2022. Mielipiteet luonnosaineistoista (molempiin hankkeisiin erikseen) pyydetään esittämään viimeistään 17.6.2022. Niille, jotka ovat mielipiteen yhteydessä ilmoittaneet sähköposti- tai postiosoitteensa, lähetetään tieto kaupunkiympäristölautakunnan päätöksestä.

10.8.2022

Kaupunkiympäristön toimiala
Asemakaavoitus
Malmi –tiimi

Kirjalliset mielipiteet lähetetään Helsingin kaupungin kirjaamoon (Pohjoisesplanadi 11–13) sähköpostiosoitteeseen helsinki.kirjaamo@hel.fi tai postiosoitteeseen Helsingin kaupunki, kirjaamo, kaupunkiympäristön toimiala, PL 10, 00099 Helsingin kaupunki.

Sunnuntaikortteleiden kaavaehdotus esitellään lautakunnalle arviolta loppuvuonna 2022. Sunnuntaipalstojen suunnitteluperiaatteet esitellään lautakunnalle arviolta loppuvuonna 2022.

4. Yhteystiedot

Jos tilaisuudesta tai hankkeesta on kysyttävää:

Tuomo Näränen, arkkitehti

p. (09) 310 20462, tuomo.naranen@hel.fi